

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
KATEDRA PSYCHOLOGIE

Dizertační práce

Errata

Mgr. Michaela Veselá

Problematika psychologické práce s Neslyšícími

The Issue of Psychological working with the Deaf

Školitelka: doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.

Str. 23 Zpřesňuji popis kochleárního implantátu: Kochleární implantát se skládá ze dvou částí: vnitřní a vnější. Vnější část tvoří vysílač, mikrofon a řečový procesor, vnitřní část obsahuje cívkou a 22-24 elektrod, podle typu kochleárního implantátu. (Holmanová, 2005)

Str. 93 Doplnuji výčet testů dostupných v americkém znakovém jazyce:

Signed Verbal Learning Test, Sign Paired Asociated Test (SPAT), Wechsler Nonverbal Scale of Ability ((WNV), Universal Nonvebal Inteligence Test, Leiter- 3 International Performance Scale, Third Edition. Tento výčet poskytla v soukromé emailové komunikaci Dr. Gibons z Gallaudetovy univerzity.

Str. 105 Opravuji ve výzkumné otázce č. 2. pravopis slova neslyšící - má být psáno s malým n, jedná se o přídavné jméno, nikoliv o příslušníka jazykové a kulturní menšiny.

Str. 120 Doplnuji informace k tabulce č. 2.

V řádcích jsou výsledky (v procentech) jednotlivých respondentů (1-20), ve sloupcích pak:

GCR - Index skupinové konformity

Typ agrese: O-D (obstacle-dominance, převládání překážky), E-D (ego-defence, obrana sebe či vlastního chování), N-P (need-persistence, trvání potřeby a zdůraznění potřeby řešení)

Směr agrese: E-A (extraggression, agrese směřuje na okolí), I-A (intraggression, agrese je zaměřena na vlastní osobu subjektu, M-A (imagination, snaha o přenesení se přes frustraci, vyhnutí se agresi. (Čáp, 2015, s. 11)

Faktor: E' extrapunitivní, je zdůrazněna přítomnost frustrující překážky

I' intropunitivní, frustrující překážka je interpretována jako nefrustrující

E'+I' součet faktorů E' a I'

E-E' rozdíl faktorů E (extrapunitivní, obviňování, výčitky a nepřátelství jsou namířeny vůči okolí) a E'

I-I' rozdíl faktorů I (intropunitivní, výčitky, obviňování a nepřátelství jsou zaměřeny na vlastní osobu) a I'

M-A+I' součet faktorů M-A a I' (Čáp, 2015)

Tabulka ukazuje, že z hlediska typu agrese, převažuje O-D (převládání překážky).

Doplnuji chybějící písmeno ve větě ...vyhodnocování testu PFT (C-W)

Str. 121. Doplňuji informace k tabulce č. 3.

Tabulka obsahuje stejné faktory jako tabulka č. 2, s tím rozdílem, že výsledky neukazuje v procentech, ale ve stenech (zelená část) a tercilech (červená část), je tedy převodem výsledků na normy, které pro slyšící probandy vytvořil autor české mutace testu PFT (C- W) D. Čáp. Z výsledků je patrná snaha respondentů vyhnout se agresi. Je otázkou k dalšímu zkoumání, zda takové výsledky byly dány skladbou respondentů nebo zda se jedná o obecně platnou strategii Neslyšících.

Opravuji gramatickou chybu: ...výsledky probandů jsou porovnávány s normami.

Str. 122 Doplňuji informace k tabulce č. 4

Tabulka ukazuje vyhodnocení indexu skupinové konformity jak pro jednotlivé testové situace (řádky), tak posuzuje tento faktor pro jednotlivé probandy zvlášť. Index skupinové konformity je uváděn v procentech. Pro větší srozumitelnost tabulka využívá barev kdy čím tmavší zelená, tím nižší index skupinové konformity. Tmavá červená naopak ukazuje na vyšší index skupinové konformity.

V řádcích jsou uvedené jednotlivé testové situace, ve sloupcích odpovědi jednotlivých probandů, posuzovaných z hlediska očekávaných odpovědí (tedy Indexu skupinové konformity). Výsledky jsou uváděny v procentech a ukazují shodu odpovědí probandů s očekávanou odpovědí (sloupce). V řádcích jsou zaznamenány odpovědi z hlediska jednotlivých otázek.

Opravuji gramatickou chybu: Index skupinové konformity (GCR) vyjadřuje shodu probandem uváděných odpovědí...

Str. 130 Opravuji mylnou informaci – pro jednu ze současných psycholožek pro Neslyšící je český znakový jazyk jazykem mateřským.

Str. 165 Vkládám odstavec o dynamické diagnostice

Ač jsme si vědomi výhod dynamické diagnostiky. V práci byla opomenuta dynamická diagnostika, a to zejména z těchto důvodů:

- a) Časová náročnost testování je v přímém konfliktu s malým množstvím psychologů, kteří se Neslyšícím věnují.
- b) Principy dynamické diagnostiky kladou velké nároky na administraci. Zejména je nutná znalost českého znakového jazyka a sociokulturních souvislostí komunity Neslyšících.

Str. 167 Vkládám odstavec o dynamické diagnostice

Hlavním cílem dynamické diagnostiky je posoudit učební potenciál a změny v podávaném výkonu, kognitivní funkce i neintelektové faktory související s kognitivním fungováním (Tzuriel, 2015 str. 12). Dynamická diagnostika otevírá díky své individualizované formě široké možnosti pro diagnostiku Neslyšících, kterým může být ušita na míru, a může se snáze přizpůsobit způsobu komunikace a různé úrovni jazyka testovaných osob. Odpadá také proces tvorby norem, který je vzhledem k počtu Neslyšících problematický. Samotná administrace však (jak již bylo řečeno) klade nároky na administrátora, a to zejména v oblasti znalosti jazykové a kulturní menšiny Neslyšících. Pokud by byl test zadávaný prostřednictvím tlumočnicka znakového jazyka, bylo by nutné počítat s dlouhodobou spoluprací s administrátorem a znát principy testu.

Pro potřeby neslyšících se jeví vhodný test **CAS2** (Naglieri et al., 2017), u kterého by se musely přeložit do českého znakového jazyka pouze dva subtesty a to **Opakování** a **Otázky**. U zbylých subtestů by se do českého znakového jazyka přeložily pouze instrukce. Administrace samotného testu by probíhala podobně jako administrace PFT (C-W). Tedy: proband by shlédl video s instrukcemi a dle svých preferencí by odpovědi zapisoval sám, případně by je znakoval a administrátor (případně tlumočnick) by odpověď přeložil do českého jazyka. Užití testu by bylo vhodné zkombinovat s dotazníkem BRIEF-škála hodnocení exekutivních funkcí u dětí (Giolia et al., 2011), tak jak bylo činěno při standardizaci české verze CAS2 (Pírko, 2018). Vzhledem k provázanosti dynamické diagnostiky a školního prostředí by bylo žádoucí, aby dynamickou diagnostiku prováděli zejména pracovníci SPC a školní psychologové na školách pro sluchově postižené.

Str. 169 Do seznamu použité literatury vkládám:

Giolia, G. A., Isquith, P. K., Guy, S. C., Kenworthy, L. (2011). *BRIEF-škála hodnocení exekutivních funkcí u dětí*. Hohrefe- Testcentrum.

Holmanová, J. (2005). *Raná péče o dítě se sluchovým postižením*. Septima.

Naglieri, J. A., Das, J. P., Goldstein, S., Krejčová L. (2017). *Diagnostická baterie kognitivních procesů, druhé vydání*. Propsyco, s.r.o.

Pírko, M. (2018). Diagnostická baterie kognitivních procesů (CAS2) Recenze metody. *Testforum*, č. 10, s. 32-39.

Tzuriel, D. (2015). Dynamická diagnostika učebního potenciálu: teoretické a výzkumné pohledy. *Psychologie pro praxi*. číslo 1-2 s. 9-35.

V Praze 20. ledna 2024 Michaela Veselá